

	<b>СИЛАБУС</b> <b>НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b> <b>«БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»</b>
	<b>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u></b> <b>Спеціальність : <u>071 Облік і оподаткування</u></b> <b>Рік навчання: <u>2-й, семестр 4-й</u></b> <b>Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u></b> <b>Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u></b>
<b>Лектор курсу</b>	<b>к.е.н., доц. Марценюк Олена Василівна</b>
<b>Контактна інформація лектора (e-mail)</b>	<b>ovm-r@vsau.vin.ua</b>

### **ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Навчальна дисципліна «Банківська справа та страхування» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин; практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

### **Призначення навчальної дисципліни**

Освітня компонента «Банківська справа та страхування» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни.

Освітня компонента формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з обліку та оподаткування.

### **Мета вивчення навчальної дисципліни**

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо оцінки стану й механізмів організації банківських та страхових відносин у сучасних умовах. Формування теоретичної та методологічно бази, необхідної для досконалого володіння практикою функціонування банківської системи та страхового ринку.

### **Завдання вивчення дисципліни**

Завданням курсу є вивчення механізму банківського обслуговування та страхування різних об'єктів на основі діючого законодавства та опанування основних прийомів та методів. Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок, потрібних для якісної підготовки високо-кваліфікованих спеціалістів, які володіють професійними знаннями, що необхідні в сучасних ринкових умовах, а саме : через вивчення методів проведення банківських операцій і надання банківських послуг; набуття вмінь виконувати конкретні операції банківської діяльності, а також вивчення економічної природи і призначення страхування його функцій та класифікації; розвиток страхового ринку в Україні; організація страхування майна підприємств та громадян; страхування відповідальності та особистого страхування.

### **ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

*Інтегральна компетентність (ІК):* Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

*Загальні компетентності (ЗК):*

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

*Спеціальні (фахові) компетентності (СК):*

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

### **ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

### План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Економічні та правові основи діяльності банків	4	4	16
2	Ресурси комерційних банків та порядок їх регулювання	4	4	16
3	Операції та фінансові послуги комерційних банків	4	4	18
4	Сутність, принципи і роль страхування.	4	4	16
5	Класифікація страхування	6	4	18
6	Страховий ринок.	4	4	16
<b>Разом</b>		<b>26</b>	<b>24</b>	<b>100</b>

### Самостійна робота здобувача вищої освіти

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових

розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології. Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

### **Види самостійної роботи**

<b>№ п/п</b>	<b>Вид самостійної роботи</b>	<b>Години</b>	<b>Терміни виконання</b>	<b>Форма та метод контролю</b>
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за даною проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	30	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	20	2 рази на семестр	Тестування
<b>Разом</b>		<b>100</b>		

## **РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

### **Основна література**

1. Марценюк О.В., Польова О.Л., Руда О.Л. Страхування сільськогосподарських ризиків. Навчальний посібник. ВНАУ. Вінниця: Видавець ФОП Кушнір Ю.В., 2020. 380 с.

2. Про затвердження ліцензійних умов здійснення страхової діяльності: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.08.03 р. № 40.

3. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 р. № 1070.

4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1561-ХІІ.

5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-ІІІ

6. Про страхування: Закон України № 1909-ІХ від 18.11.2021р.

7. Про Національний банк України: Закон України № 679-ХІV від 20.05.1999

### **Додаткова література**

1. Алескерова Ю.В., Федоришина Л.І., Салькова І.Ю. Страховий менеджмент. Вінниця 2019. 400 с.

2. Банківська система: навчальний посібник. Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ

іме-ні Івана Франка, 2020. 580 с.

3. Васюренко О.В. Банківські операції: Навчальний посібник. 4-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2018. 324 с.

4. Вдовенко Л.О., Черненко О.С., Лісовська В.Ю. Фінансова спроможність страховиків в умовах реалій сьогодення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2024. №8 (88). С.163-170.

5. Марценюк О.В., Руда О.Л. Гайдамащук Б.В. Особливості розвитку майнового страхування в Україні: реалії та перспективи. *Агросвіт*. 2024. № 10. С. 122-130. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.10.122

6. Марценюк О.В., Руда О.Л. Діяльність страхових компаній в умовах воєнного стану та їх роль у післявоєнному відновленні України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 1 (67). С. 7-23. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-1-1

7. Марценюк О.В., Руда О.Л. Перкун А.В. Сучасні тенденції формування ресурсного потенціалу страхової компанії. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. DOI:10.32702/2307-2105.2023.7.42.

URL:<https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1877/1894>

8. Марценюк О.В., Руда О.Л., Кирилюк М.В. Стан та перспективи розвитку особистого страхування в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 14. С. 114-122. DOI:10.32702/2306-6814.2024.14.114.

9. Марценюк О.В., Руда О.Л., Олексієнко Є.І. Участь банків і страхових компаній у формуванні системи недержавного пенсійного страхування. *Ефективна економіка*. 2024. № 7. DOI:<http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.82>. URL:<https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4258/4293>

10. Стечишин Т. Б. Банківська справа. навч. посіб. Тернопіль.ТНЕУ.2018.403 с.

11. Федішин М.П., Попова Л.В., Кучерівська С.С. Фінанси страхових організацій: у схемах і таблицях: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2023, 228 с.

12. Aleskerova Y., Dumchuk A., Kartushova A.. Activities of insurance companies in wartime. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 88. С. 7-11. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.88-1>.

13. Martseniuk O.V. Insurance medicine and medical insurance in the system of social protection of the population. In: *Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine* : Scientific monograph. Riga. Latvia : Baltija Publishing. 2023. P. 169-191. ISBN: 978-9934-26-291-3 DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-291-3>.

### Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL:<http://www.minfint.gov.ua>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>
8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>
9. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com>
10. Онлайн-журнал Ліги страхових організацій України «Форіншурер». URL: <https://forinsurer.com/>

### **СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

#### **Розподіл балів за видами навчальної діяльності**

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
<b>Атестація 1</b>		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
<b>Всього за атестацію 1</b>		<b>30</b>
<b>Атестація 2</b>		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
<b>Всього за атестацію 2</b>		<b>30</b>
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		<b>10</b>
<b>Підсумкове тестування</b>		<b>30</b>
<b>Разом</b>		<b>100</b>

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не

допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

*Здобувачам пропонується пройти:*

1. онлайн-лекторій «Школа страхування»:

<https://talan.bank.gov.ua/novyny/zaproshuiemo-osvitian-na-tizhnevii-onlain-лекторii-shkolu-strakhuvannia>

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

#### **Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни